

Poročilo s 3. Rostoharjevih dnevov

Mojca Poredos*

Oddelek za psihologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani

Report from the 3rd Rostohar's Days

Mojca Poredos*

Department of Psychology, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Slovenia

Ključne besede: psihologija, Mihajlo Rostohar, poročila, konference

Keywords: psychology, Mihajlo Rostohar, reports, conferences

Oddelek za psihologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je 2. in 3. decembra organiziral konferenco 3. Rostoharjevi dnevi. Rostoharjevi dnevi, ki jih vsaki dve leti organizira Oddelek za psihologijo, so v prvi vrsti znanstveno srečanje, namenjeno slovenskim psihologom raziskovalcem in študentom psihologije, a so kljub temu dobrodošli tudi strokovni prispevki. Rostoharjevi dnevi služijo izmenjavi raziskovalnih izkušenj, novih znanstvenih spoznanj, predstavitev raziskovalnih projektov in povezovanju raziskovalcev na področju psihologije znotraj Slovenije.

Prvo srečanje Rostoharjevi dnevi je bilo na Oddelku za psihologijo organizirano leta 2012. Takrat so svoje delo predstavljali predvsem zaposleni na oddelku, srečanja pa se je udeležilo tudi manjše število študentov in zunanjih poslušalcev. Drugo srečanje je bilo že širše zastavljeno, saj smo povabili slovenske psihologe, ki raziskovalno delujejo na pedagoških in znanstveno-raziskovalnih inštitucijah v Sloveniji, da predstavijo svoje raziskovalno delo, in študente vseh treh stopenj študija iz vseh fakultet, ki izvajajo študij psihologije. Odziv in udeležba na drugih Rostoharjevih dnevih 2014 je bila nad vsemi pričakovanji. Znanstveno srečanje je bilo zanimivo in aktualno, pozitiven odziv udeležencev nad samim srečanjem pa je deloval izredno motivacijsko. Tako smo v letu 2016 pripravili že tretje Rostoharjeve dneve, katere smo ponovno nekoliko razširili, in sicer smo srečanje nadgradili z vabljenimi predavanji in sodelovanjem s predstavniki Oddelka za psihologijo iz Brna, s katerim nas povezuje skupna zgodovina. Oba oddelka je namreč ustanovil prof. dr. Mihajlo Rostohar, po katerem so Rostoharjevi dnevi tudi poimenovani. Letošnje srečanje je bilo posebno tudi zato, ker smo z njim obeležili 50-letnico smrti prof. dr. Mihajla Rostoharja. Prof. dr. Mihajlo Rostohar je bil ključna figura za razvoj slovenske znanosti in psihologije. Na njegovo pobudo je leta 1950 Filozofska fakulteta ustanovila Oddelek za psihologijo, kjer je prof. Rostohar prvo desetletje sam uspešno predaval večino predmetov. Nekoliko več informacij o delu prof. Rostoharja na ljubljanskem Oddelku za psihologijo lahko zainteresirani bralci najdejo na spletnih straneh oddelka (http://psy.ff.uni-lj.si/slo/Predstavitev/Zgodovina_Oddelka).

Konferanca 3. Rostoharjevi dnevi se je z otvoritveno slovesnostjo začela v petek, 1. decembra 2016 ob 9. uri. Na otvoritveni slovesnosti so nastopili učenci Osnovne šole dr. Mihajla Rostoharja Krško, ki so se predstavili z dvema ljudskima pesmima. Zbrane je pozdravil rektor Univerze v Ljubljani, dr. Ivan Svetlik, ki je v svojem nagovoru izpostavil pomen in vlogo prof. dr. Mihajla Rostoharja pri ustanovitvi Univerze v Ljubljani. Otvoritvene slovesnosti se je udeležila tudi dekanja Filozofske fakultete, dr. Branka Kalenić Ramšak, ki se je v svojem govoru dotaknila pomena širjenja znanstvenih spoznanj. Kot zadnji govornik je nastopil predstojnik Oddelka za psihologijo, dr. Valentin Bucik, ki se je osredotočil na pomen prof. dr. Mihajla Rostoharja za slovensko psihologijo. Otvoritveno slovesnost je z dvema glasbenima točkama dopolnila tudi solo pevka Katja Križnar ob spremljavi korepetitorke Lucije Filipič.

Uradni otvoritvi je sledilo uvodno predavanje dr. Janeke Muska o življenju in delu dr. Mihajla Rostoharja. Prof. Musek je v predavanju predstavil izobraževanje in karierno pot prof. dr. Rostoharja. Njegovo življenje je razdelil v več zaporednih časovnih enot in izpostavil prelomne dogodke v posameznem obdobju. Več informacij o izobraževanju prof. Rostoharja na Dunaju je v predavanju *Prva dunajska leta Mihajla Rostoharja* razkril dr. Tone Smolej, ki je na zanimiv in dinamičen način predstavil širino znanj, ki jih je v času svojega študija na Dunaju pridobil prof. Rostohar.

*Naslov/Address: Mojca Poredos, Oddelek za psihologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani, Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana, e-mail: mojca.poredos@ff.uni-lj.si

Po plenarnih predavanjih so sledile predstavitve referatov v treh sekcijah, v katerih smo poslušali predstavitve s področja pedagoške psihologije, razvojne psihologije in psihološke metodologije. V poznih popoldanskih urah pa je potekala še predstavitev projekta SUPERPSIHOLOG in sekcija interaktivnih posterjev.

V sekciji pedagoške psihologije so se lahko poslušalci seznanili z raznolikimi tematikami, ki so se dotaknile področja medvrstniškega nasilja, poučevanja glasbe pri otrocih z motnjo v duševnem razvoju, dela z nadarjenimi učenci z dodatno strokovno pomočjo in pomena vsakdanje akademske odpornosti v testni situaciji. Po vsakem prispevku je bila omogočena dejavna udeležba vseh prisotnih v diskusiji, prav tako pa so bili udeleženci povabljeni k diskusiji po sekciji ali med odmori.

V razvojnopsihološki sekciji so raziskovalci predstavili razvoj dveh novih pripomočkov, in sicer Testa individualizacije na prehodu v odraslost (TOPO-K) in pripomočka za ocenjevanje perfekcionizma pri mladostnikih. Udeleženci so se lahko seznanili tudi z vlogo velikih pet v vzorcu psihološkega osamosvajanja od staršev na prehodu v odraslost.

V popoldanskem delu petkovega programa so udeleženci lahko prisluhnili petim predstavitvam s področja psihološke metodologije. Različni raziskovalci so v tej sekciji predstavili uporabnost metode fokusnih skupin v postopku priredbe vprašalnika, točkovanje nalog izbirnega tipa, vpliv propriocepceje na učinkovitost branja, psihofizikalne preiskave pri celostni obravnavi bolečine in Dunning-Krugerjev učinek.

Pokrajšem odmoru se je konferenčno dogajanje nadaljevalo s predstavitvijo projekta SUPERPSIHOLOG, v katerem so avtorji projekta razvili program usposabljanja mentorjev in sistem supervizirane prakse psihologov. Projekt je bil zelo uspešen, saj so v 21 mesecih usposobili 25 mentorjev, ki so sedaj opolnomočeni za delo s psihologi začetniki, pripravniki ali zgolj študenti na študijski praksi.

Posebnost konference 3. Rostoharjevi dnevi je bila tudi sekcija interaktivnih posterjev, v kateri so imeli avtorji na voljo le nekaj minut za predstavitev svojega dela. Ves čas konference je bila na ogled postavljena tudi razstava o prof. dr. Mihajlu Rostoharju.

Zadnji dogodek prvega dne konference je bilo predavanje dr. Mira Klineta o podobi in ugledu poklica psihologa v javnosti. Predavanje je bilo hkrati del srečanja alumnov, ki smo ga povezali s konferenčnim dogajanjem. Prvi dan konference se je zaključil ob prijetnem neformalnem druženju, ki je bilo namenjeno ohranjanju starih prijateljski vezi in vzpostavljanju novih.

Naslednji dan konference se je začel s predavanjem dr. Pavla Humpolička, predstojnika Oddelka za psihologijo v Brnu, katerega je tako kot ljubljanskega ustanovil prof. dr. Mihajlo Rostohar. Oddelek v Brnu je v letu 2016 praznoval 90. obletnico ustanovitve. Prof. Humpoliček je v svojem predavanju izpostavil pomen raziskovalnega sodelovanja med oddelkoma in predstavil najpomembnejše raziskovalne projekte njihovega oddelka.

Po odmoru se je dogajanje razdelilo v dve sekciji, kognitivno in aplikativno. V okviru sekcije kognitivne psihologije so udeleženci lahko prisluhnili predstavitvam o fiziološkem odzivu oseb med reševanjem računskih nalog, razvoju preizkušnje kognitivnega nadzora in analizi izvedbe nalog prožnega kognitivnega nadzora s pomočjo fMRI, preučevanju kompleksnih miselnih procesov in vedenja s fMRI, delovnem spominu ter vplivih motoričnega odziva na val P3. V sekciji aplikativna psihologija pa so raziskovalci predstavili svoje delo, povezano z medijsko kampanjo o vsebinah duševnega zdravja in samomorilnosti, napovedniki ponovnih hospitalizacij pri psihiatričnih pacientih, samopodobo in bolečino pri sladkornih bolnikih, stresom na delovnem mestu, vedenjem managerjev, prepoznavanjem čustev v glasbi ter doživljjanjem nastopanja pri glasbenikih.

Srečanje se je zaključilo okoli 13. ure z zaključnimi nagovori in zahvalami sponzorjem ter podelitvijo nagrade za najboljši študentski prispevek, ki jo je za prispevek *Doživljenje nastopanja pod pritiskom pri glasbenikih v različnih starostnih obdobjih* prejela Kaja Pojbic.

Konferenca 3. Rostoharjevi dnevi je potekala v zelo sproščenem vzdušju, ki je omogočilo dejavno vključevanje vseh udeležencev v znanstveno komunikacijo. Na konferenci so bili predstavljeni številni prispevki, ki so bili zelo raznoliki, zato je gotovo lahko vsak našel nekaj, kar ga je pritegnilo.

Znanstveno srečanje 3. Rostoharjevi dnevi je bilo s strani Slovenske znanstvene fundacije prepoznano kot odličen primer komunikacije znanosti in je prejelo tudi priznanje *Prometej znanosti za odličnost v komuniciranju*, saj spodbuja tvorjenje znanstvene skupnosti in širjenje najnovejših znanstvenih spoznanj iz različnih področij psihologije. Dogodek je bil brezplačen in odprt za javnost, spremljali so ga lahko vsi, ki so jih predstavljene teme zanimali.

Rostoharjevi dnevi so v času od prve konference leta 2012 pridobili tako na številu udeležencev kot tudi na številu predstavljenih prispevkov. Na Oddelku za psihologijo FF UL si bomo prizadevali, da se bo ta trend nadaljeval tudi v prihodnosti!